

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ – จิตใจและสังคมของเด็กปฐมวัย ด้วยกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านโพธิ์น้อย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 อำเภอเซกา จังหวัดหนองคาย ผู้ศึกษาวิจัยได้นำเสนอผลการศึกษาดังต่อไปนี้

- 1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 2 สมมติฐานของการวิจัย
- 3 ประชากร
- 4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 6 การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
- 7 สรุปผลการวิจัย
- 8 อภิปรายผล
- 9 ข้อเสนอแนะ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับพัฒนาการด้านอารมณ์ – จิตใจและสังคมของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านโพธิ์น้อย ที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านระหว่างก่อนการจัดกิจกรรมการเรียน และหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อตามแผนบูรณาการจัดประสบการณ์
2. เพื่อพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีพัฒนาการด้านอารมณ์ - จิตใจและสังคม เพิ่มขึ้นหลังจากการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน
2. แผนการจัดประสบการณ์การเล่นกลางแจ้งด้วยกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์- จิตใจและสังคมของนักเรียนชั้นอนุบาลได้ดีมากขึ้น

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนบ้านโพธิ์น้อย ตำบลท่ากกแดง อำเภอเซกา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 จำนวน 20 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน จำนวน 20 แผน 8 หน่วยการเรียนรู้
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

2.1 แบบทดสอบวัดพัฒนาการด้านอารมณ์-จิตใจและสังคมของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 จำนวน 1 ชุด 6 ฉบับ เพื่อทำการทดสอบระดับพัฒนาการด้านอารมณ์ – จิตใจ และสังคม จำแนกตามรายด้านคุณลักษณะตามวัยของนักเรียนระดับปฐมวัย พุทธศักราช 2546 เป็นกรอบแนวคิดการวิจัย 6 ด้าน ดังนี้ คือ

พัฒนาการด้านอารมณ์ - จิตใจ จำนวน 3 ชุด ได้แก่

ชุดที่ 1. แบบทดสอบวัดพัฒนาการด้านอารมณ์ - จิตใจ (คุณลักษณะตามวัย) พฤติกรรมการแสดงออกทางด้านอารมณ์ 1 ฉบับ จำนวน 5 ข้อ

ชุดที่ 2. แบบทดสอบวัดพัฒนาการด้านอารมณ์ - จิตใจ (คุณลักษณะตามวัย) พฤติกรรมการแสดงความรู้สึกที่ติดต่อตนเองและผู้อื่น 1 ฉบับ จำนวน 5 ข้อ

ชุดที่ 3. แบบทดสอบวัดพัฒนาการด้านอารมณ์ - จิตใจ (คุณลักษณะตามวัย) พฤติกรรมที่มีคุณธรรมและจริยธรรม 1 ฉบับ จำนวน 5 ข้อ

พัฒนาการทางด้านสังคม 3 ชุด ได้แก่

ชุดที่ 4. แบบทดสอบวัดพัฒนาการด้านสังคม (คุณลักษณะตามวัย) พฤติกรรมการช่วยเหลือตนเอง 1 ฉบับ จำนวน 5 ข้อ

ชุดที่ 5. แบบทดสอบวัดพัฒนาการด้านสังคม (คุณลักษณะตามวัย) พฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นและมีคุณธรรม 1 ฉบับ จำนวน 5 ข้อ

ชุดที่ 6. แบบทดสอบวัดพัฒนาการด้านสังคม (คุณลักษณะตามวัย) พฤติกรรมการอนุรักษ์วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม 1 ฉบับ จำนวน 5 ข้อ

โดยผู้วิจัย นำไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบ เสนอแนะ นำมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดสอบ (Try out) เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบกับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านท่ากกดิ่ง อำเภอเซกา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มประชากร จำนวน 20 คน ได้ค่า $r_{cc} = .56$

2.2 แบบประเมินพัฒนาการทางด้านอารมณ์ – จิตใจ และสังคม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยแบ่งพัฒนาการด้านอารมณ์ – จิตใจและสังคม ออกตามคุณลักษณะตามวัย ด้านละ 3 พฤติกรรม ๆ ละ 5 ตัวบ่งชี้ รวมทั้งหมด 30 ตัวบ่งชี้ ตามแบบประเมินพัฒนาการ (ภาคผนวก) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีการของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .69

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้นำเอาแบบทดสอบวัดระดับพัฒนาการ ไปทำการทดสอบกับนักเรียนชั้นอนุบาล ปีที่ 2 โรงเรียนบ้านโพธิ์น้อย ปีการศึกษา 2548 จำนวน 2 ครั้ง (ก่อน – หลัง การจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน) มีนักเรียนเข้ารับการทดสอบ 20 คน คิดเป็น 100%

2. ผู้วิจัยได้บันทึกผลการประเมินพัฒนาการด้านอารมณ์ – จิตใจและสังคม โดยครูผู้วิจัย ทำการประเมินและจดบันทึกผลการประเมิน กับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านโพธิ์น้อย ปีการศึกษา 2548 จำนวน 2 ครั้ง (ระยะก่อนการจัดกิจกรรม – หลังการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน) มีนักเรียนได้รับการประเมินและจดบันทึกผลพัฒนาการ จำนวน 20 คน คิดเป็น 100 %

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำผลการทดสอบวัดพัฒนาการด้านอารมณ์ - จิตใจและสังคม มารวบรวมและวิเคราะห์หาระดับพัฒนาการจากแบบทดสอบทุกชุดทุกฉบับแล้วรวบรวมผลการทดสอบ และวิเคราะห์สรุป ระดับพัฒนาการ โดยจำแนกเป็นภาพรวมด้านและรายบุคคล กับภาพรวมทุกด้านและจำแนกเป็นรายพฤติกรรมและตัวบ่งชี้ ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง 6 ด้าน

2. นำผลการจัดบันทึกจากการประเมินพัฒนาการทางด้านอารมณ์ - จิตใจและ สังคมของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านโพธิ์น้อย ปีการศึกษา 2548 มาสรุปและวิเคราะห์ผล หาระดับความพึงพอใจในระดับพัฒนาการ ตามกรอบคุณลักษณะตามวัย 6 พฤติกรรม เป็นรายบุคคล โดยจำแนกตามพฤติกรรมและตัวบ่งชี้

3. ทดสอบสมมติฐานของการวิจัย ด้วยการเปรียบเทียบผลการทดสอบระดับพัฒนาการด้านอารมณ์ - จิตใจและสังคมของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน และด้วยการเปรียบเทียบผลการประเมินพัฒนาการด้านอารมณ์ - จิตใจและสังคมของเด็กปฐมวัย ระหว่างก่อนกับหลังการสอนด้วยการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน ด้วยการ ใช้สถิติทดสอบ t -test (dependent samples)

สรุปผลการวิจัย

จากการส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ - จิตใจและสังคม เด็กปฐมวัย ด้วยกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนโพธิ์น้อย อำเภอเซกา จังหวัดหนองคาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 สรุปผลได้ดังนี้

1. นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนบ้านโพธิ์น้อย มีระดับพัฒนาการทางด้านอารมณ์ - จิตใจ และสังคม หลังจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน โดยภาพรวมตามกรอบคุณลักษณะตามวัย 6 พฤติกรรม (การแสดงออกทางด้านอารมณ์ , การแสดงความรู้สึกที่สื่อต่อตนเองและผู้อื่น , คุณธรรมและจริยธรรม , การช่วยเหลือตนเอง , การอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีคุณธรรมและการอนุรักษ์วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม) พบว่า นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้าน มีระดับพัฒนาการรวมทุกด้านที่น่าพึงพอใจดี โดยมีค่าเฉลี่ยก่อนการทดสอบมีค่าเท่ากับ 3.39 และหลังการทดสอบมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.33 จำแนกเป็นด้านอารมณ์ -

จิตใจ มีระดับพัฒนาการที่น่าพึงพอใจดี(ค่าเฉลี่ย = 4.39) โดยคุณลักษณะตามวัย ที่เป็น พฤติกรรมการแสดงความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีระดับพัฒนาการที่น่าพึงพอใจดีมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.55) พัฒนาการด้านสังคม มีระดับพัฒนาการที่น่าพึงพอใจดี (ค่าเฉลี่ย = 4.28) เมื่อพิจารณาตามคุณลักษณะตามวัยแล้ว พฤติกรรมการช่วยเหลือตนเอง มีพัฒนาการมากที่สุด มีความน่าพึงพอใจในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.9)

2. การจัดประสบการณ์ด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ และช่วยให้นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีพัฒนาการด้านอารมณ์ - จิตใจ และสังคมเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งสามารถช่วยปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม การอยู่ร่วมกับผู้อื่นใน สังคมได้อย่างเป็นสุข

3. นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ครูผู้สอนได้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยแผนการจัด กิจกรรมการเล่นกลางแจ้งด้วยการเล่นพื้นบ้าน มีพัฒนาการด้านอารมณ์ - จิตใจและสังคม เพิ่มมากขึ้นกว่าการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ไม่ได้ใช้แผนการเล่นพื้นบ้าน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย การส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ - จิตใจและสังคมเด็กปฐมวัย ด้วย กิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านโพธิ์น้อย อำเภอเขากา จังหวัดหนองคาย นักเรียนมีพัฒนาการอยู่ในระดับน่าพึงพอใจดี พบว่า การจัดประสบการณ์ โดยใช้กิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน สามารถช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ - จิตใจ และ สังคม แก่นักเรียนระดับปฐมวัยได้เป็นอย่างดี นับเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหา การเตรียมความพร้อม ด้านพัฒนาการต่าง ๆ ของผู้เรียน อีกทั้งส่งเสริมคุณลักษณะนิสัยที่พึง ประสงค์ตามวัย ช่วยปลูกฝังพฤติกรรมการช่วยเหลือตนเอง มีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ความสามัคคี ความซื่อสัตย์ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และความมีเมตตากรุณา รวมทั้งสามารถ ปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมและความสามารถด้านการแสดงความรู้สึกและอารมณ์ รู้จักการเล่น และการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีจรรยาบรรณตามวัฒนธรรมไทย ตลอดจนความมีคุณธรรม จริยธรรมทางสังคม ให้เกิดขึ้นกับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านโพธิ์น้อย ในระดับที่ น่าพึงพอใจดีมาก สามารถแก้ไขปัญหาและส่งเสริมพัฒนาการ ด้านอารมณ์ - จิตใจและ สังคม ช่วยทำให้การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เป็นการเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนระดับปฐมวัย

โรงเรียนบ้านโพธิ์น้อยได้อย่างได้ผลดี ซึ่งทั้งนี้ผลการวิจัย ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของนักการศึกษา ได้แก่

1. กิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ - จิตใจและสังคม ของเด็กปฐมวัย สอดคล้องกับ ปรภายทิพย์ แลบัว (2547 : บทคัดย่อ) พบว่าการพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการด้วยการละเล่นในห้องเรียน ทำให้นักเรียนมีความพร้อมในการพัฒนาการด้านสติปัญญา อารมณ์-จิตใจ ร่างกายและสังคมสูงขึ้น อรวรรณ สุ่มประดิษฐ์ (2533 : บทคัดย่อ) พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดการเล่นแบบไทย มีพฤติกรรมทางสังคม ด้านความเอื้อเฟื้อและความมีระเบียบวินัย สูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการเล่นทั่วไป สันหพันธ์ อรุณชาติ (2535 : บทคัดย่อ) พบว่า โรงเรียนทุกแห่งมีเป้าหมายมุ่งให้เด็กได้ฝึกความมีระเบียบวินัย ตามพัฒนาการและความพร้อมของเด็กแต่ละวัย และมีนโยบายให้เด็กปฏิบัติเคร่งครัดปานกลาง การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมใช้วิธีการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้สะอาด และมีระเบียบ การส่งเสริมสนับสนุนครูอนุบาลในการจัดกิจกรรมใช้วิธีการร่วมประชุมปรึกษาหารือ และติดตามการแก้ปัญหา ลักษณะการจัดกิจกรรมสร้างเสริมระเบียบวินัย ส่วนมากครูอนุบาลใช้กิจกรรมการสนทนา รองลงมา คือให้เด็กได้ปฏิบัติจริง เล่นนิทาน สาธิต และร้องเพลง ตามลำดับ ปัญหาในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมระเบียบวินัย ในด้านการบริหาร ผู้บริหารไม่สามารถติดตามและประเมินผลงานตามแผนหรือโครงการที่จัดกิจกรรมได้ และครูอนุบาลไม่สามารถดำเนินงาน ตามแผนหรือโครงการ ส่งเสริมจัดกิจกรรมสร้างเสริมระเบียบวินัย ด้านอุปกรณ์และสถานที่ ผู้บริหารและครูอนุบาล มีความเห็นสอดคล้องกันในเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน เพื่อส่งเสริมความมีระเบียบวินัย ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน

2. กิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน ช่วยส่งเสริมพัฒนาการและคุณลักษณะตามวัย ด้านความรู้สึทางอารมณ์ ความรับผิดชอบ ความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ความมีระเบียบวินัย ความสามัคคี ความซื่อสัตย์ ความมีเมตตาคุณาตตลอดจนจรรยาบรรณไทย ให้กับเด็กปฐมวัย เช่น เกมแข่งเรือคน เกมวิ่งเปี้ยว เกมบักซิมหรือ เกมขี่ม้าหลังโปก เป็นต้น เพราะสามารถส่งเสริมลักษณะนิสัยความรับผิดชอบ ระเบียบวินัย การช่วยเหลือตนเองตลอดจนการฝึกรู้จักควบคุมอารมณ์ความรู้สึก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สงบ สัพโส. (2544 : 71) พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาเป็นรายกลุ่ม รายบุคคล และรายกลุ่มที่ได้รับการสอนปกติมีพฤติกรรมทางสังคมด้านความเอื้อเฟื้อและความมีระเบียบวินัยก่อนกับหลังการจัดกิจกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยกลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรม

เกมการศึกษาเป็นรายกลุ่มมีพฤติกรรมทางสังคมด้านความเอื้อเฟื้อและความมีระเบียบวินัยสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนปกติ อนันท์ ทะขอมใหม่ (2540 : บทคัดย่อ) พบว่า คุณค่าการเล่นมีทั้งทางตรงและทางอ้อม ทางตรงคือเด็กได้รับความสนุกสนาน และความเพลิดเพลินบันเทิงใจ ได้ผ่อนคลายอารมณ์ รู้สึกเป็นอิสระ มีชีวิตชีวา ทางอ้อมคือ ส่งเสริมด้านร่างกายแข็งแรง ส่งเสริมสติปัญญา ช่วยให้เด็กมีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ การเล่นมีคุณค่าต่อการศึกษา เพราะเด็กมีการแลกเปลี่ยนวิธีการเล่นระหว่างกันส่วนคุณค่าด้านสังคมเป็นการฝึกให้เด็กรู้จักการยอมรับซึ่งกันและกัน เป็นการปลูกฝังนิสัยที่ดีให้เด็ก ส่วนบทบาทของครูในการจัดกิจกรรมการเล่นหรือการเล่นที่บ้าน ในอันที่จะส่งเสริมคุณลักษณะพัฒนาการแก่เด็กปฐมวัย และบึงอร จำปา (2538 :74) พบว่า เด็กระดับก่อนประถมศึกษาที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นมุมบ้านแบบเจาะจง มีพฤติกรรมช่วยเหลือตนเองแตกต่างจากเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นมุมบ้านแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้วันเพ็ญ ปลูกพันธ์ (2539 : 77) พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการเล่นสมมติแบบกึ่งชี้แนะกับเด็กปฐมวัยที่ได้รับการเล่นสมมติแบบอิสระ มีพฤติกรรมทางสังคมด้านการแบ่งปันและการร่วมมือแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในงานวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้ใช้หลักการเล่นซึ่งเป็นการเล่นที่บ้าน ที่มีการเล่นเป็นกลุ่ม เป็นกระบวนการกลุ่มเข้ามาร่วมด้วย ในทางที่กลุ่มฟังประสงค์และเป็นช่องทางที่จะช่วยขจัดขัดเกลาให้สมาชิกได้พัฒนาไปสู่ลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ได้

3. กิจกรรมการเล่นที่บ้าน ช่วยส่งเสริมพฤติกรรมและความสามารถในการแก้ไขปัญหาให้กับเด็กปฐมวัย ได้ดีมากขึ้นเช่นเกมเดินกะลา เกมการเล่นบักถี เกมการเล่นเสื่อกินข้าว เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของบุบผา พรหมสร (2542 : บทคัดย่อ) พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการการจัดกิจกรรมการเล่นเกมกลางแจ้งและเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นเครื่องเล่นสนาม มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ มณีจันสุข (2539 :บทคัดย่อ) ผลการศึกษา พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นที่บ้านไทย มีความสามารถในการแก้ปัญหาสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง 21.29 และหลังการทดลอง 24.72 นอกจากนี้การวิจัย ยังทำให้ทราบว่า การจัดกิจกรรมการเล่นที่บ้าน ด้วยแผนการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ ยังช่วยส่งเสริมและพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง และมีพฤติกรรมในการรู้จักเล่นและช่วยเหลือผู้อื่น รู้การแบ่งปันแลกเปลี่ยน และการรอคอย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภา สุขวิบูลย์ (2539 : บทคัดย่อ) พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัด

ประสบการณ์การเล่นตามมุมตามซอกคองและแบบมีปฏิสัมพันธ์ มีลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์สูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นอกจากนี้ กิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านที่เป็นกลุ่ม ยังสามารถส่งเสริมพฤติกรรมด้านความเชื่อมั่น การกล้าแสดงออกและการตัดสินใจ การมีภาวะผู้นำของเด็กปฐมวัย อีกด้วย สอดคล้องกับ งานวิจัยของปราโมทย์ เข็มสวัสดิ์ (2538 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัย พบว่า

1. ความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กอนุบาลที่เล่นเป็นกลุ่ม แบบกำหนดวิธีเล่นเอง สูงกว่าความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กอนุบาลที่เล่นเป็นกลุ่มแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

2. ความเชื่อมั่นในตนเองด้านความกล้าแสดงออกของเด็กอนุบาลที่เล่นเป็นกลุ่มแบบกำหนดวิธีเล่นเอง สูงกว่า ความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กอนุบาลที่เล่นเป็นกลุ่มแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นอกจากนี้ จากการวิจัยยังทราบว่า การจัดกิจกรรมกลางแจ้ง ด้วยเกมการละเล่นพื้นบ้าน ยังช่วยให้เด็กปฐมวัย เกิดพฤติกรรมลักษณะปฏิสัมพันธ์ ในการเล่น การเคารพ กฎ กติกา และการรู้จักการรอคอย ในการเล่นสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ มณี ผ่านจงหาร (2545 : บทคัดย่อ) ผลการทดลอง พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน มีลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์มากกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

4. การจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน ช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคมและความคิดสร้างสรรค์ ให้เด็กปฐมวัย เช่น การมีน้ำก้านกล้วย การเล่นหนอนวง เกมแข่งทางและการเล่น บักลี สอดคล้องกับ วีระพงศ์ บุญประจักษ์ (2545 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัย ก่อนจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้านไทยในแต่ละช่วงสัปดาห์ มีพฤติกรรมทางสังคมโดยเฉลี่ยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงระหว่างสัปดาห์ พบว่า คะแนนพฤติกรรมทางสังคมโดยเฉลี่ยรวมมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่เพิ่มขึ้นตลอดช่วงเวลา 8 สัปดาห์ และเมื่อวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยแยกเป็นรายด้าน ได้แก่ ความร่วมมือ ความเห็นอกเห็นใจ ช่วยเหลือและแบ่งปัน พบว่า คะแนนพฤติกรรมทางสังคมทั้ง 3 ด้าน มีการเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะที่สอดคล้องกับการวิเคราะห์แบบคะแนนรวมทั้งหมด ซึ่งเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และละมุน ชัชวาล (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านของไทย ประกอบคำถามปลายเปิดที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ผลการศึกษาพบว่า

เด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านของไทย ประกอบคำถามปลายเปิดกับ ประกอบคำถามอิสระ มีความคิดสร้างสรรค์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านของไทยประกอบคำถามปลายเปิด มีคะแนนเฉลี่ยความคิดสร้างสรรค์สูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านของไทย ประกอบคำถามอิสระ

จากผลการวิจัย จะเห็นได้ว่า การจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านซึ่งเป็นการจัด ประสบการณ์ให้กับเด็กปฐมวัยได้เล่นร่วมกันเป็นกลุ่ม เป็นหมู่คณะ ทำให้เด็กรู้จักปรับตัวเข้ากับผู้อื่น เด็กเกิดการเรียนรู้โดยไม่รู้ตัว ทำให้เกิดการปรับพฤติกรรมตัวเอง จากเด็กที่มีอารมณ์แปรปรวนง่าย ยังไม่รู้จักรักษาอารมณ์ ที่เคยยึดตนเองเป็นศูนย์กลางตามธรรมชาติของวัย เปลี่ยนมาเป็นการรู้จักควบคุมอารมณ์ ยอมรับความคิดเห็นของคนอื่น รู้จักการแบ่งปัน ช่วยเหลือ มีความอดทนมากขึ้น ทำให้เกิดคุณลักษณะตามวัย (คุณลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์) ซึ่งเป็นการส่งเสริมพัฒนาการทางด้านอารมณ์ - จิตใจและสังคมของเด็กปฐมวัยต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปประยุกต์ใช้

จากผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน สามารถแก้ไขปัญหา และพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ – จิตใจ และสังคม โดยเฉพาะพฤติกรรมด้านสังคมนิสัย ให้กับนักเรียนชั้นปฐมวัย ได้ในระดับนำพึงพอใจดีและ นำพึงพอใจดีมาก ครูผู้สอนระดับปฐมวัย สามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสม เพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรค เกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการเด็กในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ใน โรงเรียนอื่นๆหรือในระดับชั้นอื่นๆได้คืออีกแนวทางหนึ่ง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการความพร้อมด้านอื่น ๆ เพื่อเป็นการหาวิธี หรือแนวทางในการแก้ไขปัญหาและการพัฒนานักเรียนระดับปฐมวัยให้ครอบคลุมและมี ประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การศึกษาพัฒนาการ ทางด้านร่างกาย และด้านสติปัญญา

2.2 ควรมีการทดลองจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านในลักษณะอื่นๆด้วย เช่น

การละเล่นพื้นบ้านที่มีบทร้องและไม่มีบทร้อง หรือ การละเล่นต่างภาคต่างถิ่นที่แตกต่าง
หลากหลายกันไปอีก เพื่อพัฒนาความสามารถทางภาษาแก่เด็กๆ

2.3 ควรส่งเสริมให้นำการละเล่นพื้นบ้านอื่น ๆ มาใช้ในการจัดกิจกรรมและจัดทำ
เป็นหลักสูตรท้องถิ่นให้แพร่หลาย

3. ปัญหาและอุปสรรคในการศึกษา

3.1 แผนการจัดประสบการณ์และเครื่องมือในการวิจัย ยังต้องมีการพัฒนาให้เกิด
คุณภาพและสอดคล้องกับพัฒนาการอีกหลายด้าน ผู้วิจัยควรพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์ให้
สมบูรณ์ทุกกิจกรรมการจัดประสบการณ์

3.2 กิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านบางกิจกรรม ต้องใช้วัสดุอุปกรณ์การเล่นหรือบาง
กิจกรรมต้องใช้เวลามาก ทำให้ไม่สะดวกและทันเวลา ทำให้นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรมได้ไม่ครบ
กระบวนการทุกคน เช่น การเล่นหมากซุ่ม ใช้เวลานาน

3.3 กิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านบางกิจกรรม เหมาะกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มี
ความพร้อมทางร่างกายดีกว่า เช่น ขี่ม้าหลังโปกและเดินกะลา เป็นต้น ผู้วิจัยหรือผู้ศึกษาควร
ปรับปรุงหรือเลือกการละเล่นอื่น ๆ ที่เหมาะกับวัย